

MUHU VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2016-2019

1. Eelarvestrateegia olemus

Eelarvestrateegia on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast tulenev finantsplaan nelja eelseisva eelarveaasta kohta. Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist. Eelarvestrateegia koostamise kohustus tuleneb kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest. Eelarvestrateegia (ja arengukava) peab hõlmama vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele iga aasta 15.oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. Vallavalitsus avalikustab eelarvestrateegia (ja arengukava) eelnõu valla veebilehel vähemalt kaheks nädalaks.

Kohaliku omavalitsuse üksus esitab Rahandusministeeriumile andmed eelarvestrateegia kohta eelarveaastale eelneva aasta 30.oktoobriks.

Valla eelarvestrateegia koostamise eesmärk on tagada lähi- ja keskpikas perspektiivis eelarvepoliitika jätkusuutlikkus, näha ette vahendid valla arengu eesmärkide elluviimiseks ning seeläbi muuta valla tegevus oma funktsioonide täitmisel tulemuslikumaks.

Valla eelarvestrateegia koostamise aluseks on eelkõige majandusprognoosid ja valla arengukava.

Eelarvestrateegia koostamisel lähtutakse järgmistest põhietappidest:

- põhitegevuse tulude prognoosimine;
- põhitegevuse kulude planeerimine;
- investeeringute planeerimine.

Käesoleva eelarvestrateegia järgmistes osades ja tabelites antakse ülevaade majanduskeskkonnast, riigi eelarvepoliitikast, Muhu valla finantsolukorrast, põhitegevuse tulude ja kulude prognoosist, investeerimis- ja finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutustest ning finantsdistsipliini tagamise meetmetest.

2. Ülevaade majanduskeskkonnast

Kohaliku omavalitsuse eelarvestrateegia on seotud üldise majanduse makrokeskkonna ja riigi eelarvepoliitikaga. Rahandusministeeriumi hinnangul on esimese poolaasta aeglase kasvu tõttu Eesti 2015. aasta majanduskasv enam-vähem sama suur kui 2014. aastal, 2,2%. Järgmistel aastatel kasv siiski kiireneb järk-järgult, 2016. aastal 3,1% ja 2017. aastal 3,6%ni. Kasv kiireneb tänu sellele, et investeeringud hoogustuvad ja nende panus sisenõudlusse suureneb. Lisaks elavdab majanduskasvu ka ekspordi parem väljavaade, kuna Euroopa riikide majandusolukord paraneb.

Sisenõudluse poolel jätkub üsna jõuline eratarbimise kasv. Ostujõudu ja tarbimist kergitavad 2015. aastal aeglane inflatsioon, tulumaksumuudatused ja sotsiaalsiirete suurendamine. Prognoosi kohaselt kasvab eratarbimine 2015. aastal umbes sama palju kui eelmisel aastal, 4,6%. Majapidamiste ostujõudu paisutavad ka ülejäänud prognoosiaastatel sotsiaalsiirete plaanitav suurendamine (lastetoetused ja madalalpalgaliste stiimulpakett). Lisaks kiireneb prognoosiperioodi teisel poolel palgatõus. Tarbimise suurenemine 2016. aastal siiski aeglustub,

ühes reaalse kasutatava tulu väiksema kasvuga. Seda mõjutavad nii hinnatõusu kiirenemine kui ka hõivatute arvu vähenemine. Tarbimise kasv püsib 2016. ja 2017. aastal veidi üle 3%.

Ettevõtete investeeringute kasv kiireneb, kuna suureneb kindlustunne ja vajadus põhivara soetada. Majanduskasvu hoogustumise ja välisnõudluse elavnemisega kaasneb ettevõtetele vajadus lisatootmisvõimsuse järele. Tootmise tõhustamiseks tehtavate investeeringute osakaal seejuures suureneb.

Valitsemissektori investeeringuid mõjutab prognoosiaastatel Euroopa Liidu rahastamisperioodi vahetumine. Kuna eelmise eelarveperioodi projektid on vaja lõpetada, kasvavad investeeringud tänava mõõdukalt. Euroopa Liidu uue perioodi vahendeid hakatakse rohkem kasutama tõenäoliselt prognoosiperioodi lõpus. Valitsemissektori investeeringute kasv kiireneb seetõttu pärast 2016. aasta ajutist aeglustumist 2017. aastal 6,5%ni.

Tööjõu pakkumist mõjutab prognoosiperioodi jooksul tööaliste arvu jätkuv kahanemine, keskmiselt 0,8% aastas. Rändesaldo negatiivne mõju seejuures mõnevõrra väheneb, sest kõige suurema väljarände tõenäosusega vanusesse jõuavad väikeste sünipõlvkondade noored. Rahvastiku vanusestruktuuri mõju tööjõus osalemise määrale muutub alates 2016. aastast negatiivseks. Tööjõus osalemise motivatsiooni toetavad aga sotsiaalkindlustuse reformid: 2016. aasta keskel jõustub töövõimereform (töövõimereformi mõjude kohta tööturunäitajatele loe täpsemalt taustinfo 4) ning alates 2017. aastast tõstetakse nii naiste kui ka meeste pensiooniiga kolme kuu võrra aastas, 63lt 65ni.

Hõivatute arv Eestis kahaneb eelseisvatel aastatel vähehaaval. Hõive suureneb küll 2015. aasta kokkuvõttes esimese kvartali hea tulemise mõjul 1%, kuid väheneb 2016.–2017. aastal ligikaudu 1% aastas. Seda põhjustab tööaliste arvu kahanemine ja tööjõu väiksem nõudlus, kuna tööjõukulud on viimastel aastatel kiiresti kasvanud. Võrreldes kohandumisega pärast 2008. aasta kriisi jäävad tööturu muutused siiski väikeseks. Toona kutsus hõive järsu vähenemise esile välisnõudluse ulatuslik kahanemine, samas kui praegu pakub majandusele tuge Euroopa majanduse taastumine. Kuivõrd palgatõus on olnud viimastel aastatel kiire just palgajaoatuse madalamas osas, ähvardab kadumine just madala tootlikkusega töökohti.

Tööpuudus jääb ajaloolise keskmisega võrreldes väiksemaks, sest tööjõu nõudlus kahaneb koos tööjõu vähenemisega. Palgavaesuse teema on kerkinud majanduspoliitika debatis oluliseks, mistõttu tõuseb järgmistel aastatel miinimumpalk ilmselt endiselt kiiremini kui keskmine palk.

3. Ülevaade riigi eelarvepoliitikast

Üleilmse krediidikriisiga kaasnenud majandusolukorra muutumisele vaatamata on Eesti eelarvepoliitika säilitanud usaldusväarsuse ning selle tugi majandusele võimaldas kriisist väljuda riigi võlakohustusi märkimisväärselt suurendamata. Majanduse paindlikkuse suurendamine, ettevõtluskeskkonna toetamine ning tööturu toimimise tõhustamine on saanud

võtmeküsimuseks, mis aitab tagada majanduse jätkusuutlikku arengut edaspidigi.

Alates aastast 2009 on Eesti valitsussektor olnud struktuurses ülejäägis. 2014. aastal kasvas ülejääk 1,3%ni SKPst, kuid väheneb sel aastal 0,5% SKPst kuna tulude kasv jääb tulumaksumäära ja töötuskindlustuse maksemäära langetamise tõttu kulude kasvule alla. Järgnevatel aastatel on eesmärgiks seatud struktuurse ülejäägi hoidmine, 2016. aastal 0,6%, 2017. ja 2018. aastal 0,2% ning 2019. aastal 0,6% tasemel.

2015. aasta maksukoormuseks kujuneb 33,0% SKPst. Perioodil 2015–2019 on maksukoormust vähendava mõjuga tulumaksu ja töötuskindlustusmakse määra langetamine, maksuvaba tulu tõstmine ja sotsiaalmaksu määra langetamine. Tehniliselt on maksukoormust vähendava mõjuga ka kohustusliku kogumispensioni suuremad riigipoolsed sissemaksed omapoolsete maksetega jätkanuile. Maksukoormust suurendab eelkõige aktsiisimäärade tõstmine, kuid lisaks suurendavad laekumisi ka planeeritavad pakendiaktsiisi muudatused ja teekasutustasu kehtestamine raskeveokitele. Kokkuvõttes püsib maksukoormus 2014. aastaga võrreldaval tasemel jõudes 2019. aastaks 33,4%le SKPst.

2015. aastal väheneb valitsussektori võlakoormus 10,3%le SKPst. Võlakoormuse vähenemise põhjuseks on keskvalitsuse panuse vähenemine, kohalike omavalitsuste võlakoormus püsib protsendina SKPst 2014. aasta tasemel. Prognoosi kohaselt väheneb valitsussektori võlg ka järgnevatel aastatel ning prognoosisperioodi lõpuks moodustab see 8,4% SKPst.

4. Ülevaade Muhu valla finantsolukorrast

Valla tulubaas on arvestades maksumaksjate arvu rahuldav, kuid ei ole siiski piisav, et täies mahus toime tulla kohalikele omavalitsusele seadusega ettenähtud ülesannetega.

2012.aastast reguleerib kohalike omavalitsuste finantsstegevust kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise seadus (KOFs). Seaduse kohaselt peab kohalik omavalitsus **üldjuhul** tagama iga-aastaselt positiivse põhitegevuse tulemi ning netovõlakoormus (s.o. võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe) ei tohi ületada 60% põhitegevuse tuludest. Erandina on lubatud kavandada põhitegevuse tulemi lubatud väärtusest (null) väiksemana kaheks mittejärjestikuseks aastaks või järgmiseks eelarveaastaks, kui jooksva aasta eelarve põhitegevuse tulemi on kavandatud mitte väiksemana kui null. Seejuures tuleb arvestada, et loetletud erandjuhtude puhul peab eelarvestrateegiaga kavandatavate aastate põhitegevuse tulemite summa olema mitte väiksem kui null.

Eelarvestrateegia kohaselt on maksimaalne netovõlakoormus vaadeldaval perioodil maksimaalselt 23%, jäädes seega tunduvalt alla lubatud piirmäära.

Käesoleva eelarvestrateegia perioodi langevad järgmised suuremad investeeringud - vana hooldekodu ümberehitus elamispindadeks, lasteaia rekonstrueerimise lõpuleviimine, Hellamaa laululavaehitus, külateede mustkatete ehitus jne. Nende suuremate investeeringute finantseerimiseks on võimalik vajadusel võtta täiendavalt laenu.

5. Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias vastavalt KOFs-ile järgmisi tulusid:

- maksutulud (tulumaks ja maamaks)
- tulud kaupade ja teenuste müügist;

- saadavad toetused (tasandusfond ja toetusfond)
- muud tegevustulud.

Põhitegevuse tulude kasv tuleb maksutulude kasvust, milles peamine osakaal on üksikisiku tulumaksu laekumise kasvul, mis tugineb käesoleva eelarveaasta laekumisele, rahandusministeeriumi prognoosile ja maksumaksjate arvu mõningasele kasvule. Vastavalt sellele on tulumaksu laekumise tõusuks 2016-2019.a. prognoositud 5%.

Maamaksust laekuv tulu on perioodil planeeritud stabiilsena. Maamaks laekub 100% -liselt kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Kaupade ja teenuste tulu vähenes juba 2014.a. seoses peamiste sotsiaalhooldeteenuste minemisega SA Muhu Hooldekeskus alla. See artikkel koosneb järgmistest peamistest tuluallikatest: laekumised haridus- ja kultuuriasutuste majandustegevusest, laekumised kommunaalteenuste osutamisest, riigilõivud jne.

Riigieelarvest saadavad toetused (tasandusfond ja toetusfond) on eelarvestrateegias planeeritud stabiilsena. Tasandusfond on ette nähtud tulude ja kulude tasandamiseks, et tagada KOV üksustele vahendid neile pandud ülesannete täitmiseks ja tasandusfondi koefitsendid määratakse igal aastal Vabariigi Valitsuse määrusega. Kuna Muhu valla tasandusfondi summad on vähenenud 2013.a. 91 341 eurolt 2015.a 21 653 euronile ja 2015.a. eelarve tulumaksu osa laekumine on väga hea, siis järgnevatel aastatel ei ole tasandusfondi eraldi eelarvestrateegiasse arvestatud.

Toetusfondi vahendite jaotuse kehtestab Vabariigi Valitsus. Toetusfondist eraldatavad vahendid on ette nähtud õpetajate palkadeks, õppekirjanduseks, koolitoiduks (0,78€ õpilase kohta 175 päeval aastas), toimetulekutoetusteks, sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamise toetuseks. Toetusfondi laekumised on arvestatud eelarvestrateegia perioodis stabiilsena.

Muude tegevustulude all on arvestatud vee-erikasutustasu, saastetasu, kaevandustasu jms. tulud.

6. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias vastavalt KOFS-ile järgmisi kulusid:

- antavad toetused
- muud tegevuskulud

Põhitegevuse kulude strateegia puhul eeldatakse, et eelarvepoliitilised otsused on jätkusuutlikud, tegevusvaldkondi arvestavad ja rahastust üldiselt käsitlevad. Võimalike uute tegevuste alustamine eeldab seniste otsuste ülevaatamist ning vajadusel seniste prioriteetide ümberseadmist ning toetuste andmise viimist senisest veelgi enam vajadusepõhiseks.

Valla poolt antavad toetused hõlmavad peamiselt toetusi sotsiaalseks kaitseks ja kolmanda sektori toetuste andmist. Alates 2014.a. aprillikuust, peale uue hooldekodu tööle hakkamist sihtasutusena, hakkas vald tasuma sihtasutusele kohatasu valla poolt ülalpeetavate hoolealuste eest.

2014.a.aastal on ette nähtud personalikulu suurenemine minimaalselt 3% lähtuvalt kavandatavast pedagoogide palgatõusust, inflatsioonist ja võimalikest struktuurimuudatustest. Edaspidiselt on personalikulude kasv ette nähtud vastavalt elukalliduse tõusule umbes 3% aastas

Majandamiskulude tõus 2016.a.aastal on 4%, kuna siin kajastuvad ka uue bussi kasutusrendi maksed, edaspidi on majandamiskulude kasv 2016.a. baasilt 2% aastas.

7. Põhitegevuse tulem

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Tulenevalt KOFS-ist peab põhitegevuse tulem olema aruandeaasta lõpu seisuga null või positiivne. Strateegiaperioodiks on seatud eesmärgiks põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi saavutamine määral, mis võimaldab toetada planeeritud investeeringute teostamist. Kui investeerimistegevuse eelarve alatäitub, siis avaldub see vastavalt vabade vahendite saldo suurenemisena, millega finantseeritakse järgmistel eelarveperioodidel eelneval perioodil tegemata jäävaid investeeringuid.

8. Investeerimistegevus

Investeerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse eelarvestrateegias KOFS-i regulatsioonist tulenevalt järgmisi elemente:

- põhivara soetus;
- põhivara müük;
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- osaluse soetus;
- osaluse müük;
- muude aktsiate ja osakute soetus;
- muude aktsiate ja osakute müük;
- antavad laenud;
- tagasilaekuvad laenud;
- finantstulud ja finantskulud.

Investeeringute finantseerimiseks on põhiliselt võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenu võtmist ning sihtfinantseerimise vahendeid.

Strateegiaperioodi investeerimistegevuse eelarveosa kujundamisel on järgitud, et otsused oleksid jätkusuutlikud, valdkonnapoliitika arvestav ning kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlev.

Investeeringute teoreetiline võime peab olema selline, et eelarve tulem peab tagama eelnevalt võetud laenude teenindamise ja uute rahastuse saanud ning vajalike investeeringute teostumise. Vastavalt strateegiale on valla omafinantseerimise võimekuse koefitsient järgneval perioodil piisav ning netovõlakooruse määr jääb tunduvalt alla kehtestatud 60% piirmäära.

Strateegiaperioodil on täpsemalt paigas 2016-2017.aastal endise eakate hooldekodu ümberehitus elamispiindadeks, Muhu lasteaia söökla ümberehitus söögisaaliks ja personaliruumide remont ning vallateede mustkatete ehitamine.

Muudest suurematest investeeringutest on perioodil 2016-2019 plaanis Hellamaa laululava ehitus ja külakeskuse rekonstrueerimisprojekti koostamine, Liiva keskuse lahenduse projekti väljatöötamine ja elluviimine, Liiva spordirajatiste korrastamine jne

9. Finantseerimistegevus

Finantseerimistehingud on eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe katmaks teostatavaid finantstehinguid (laenude võtmised jms.). Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse vastavalt KOFS-ile järgmisi elemente:

- laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste võtmine;
- võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste täitmine ja emiteeritud võlakirjade lunastamine.

Eelseisvad vajalikud investeeringud eeldavad finantseerimistehingute mahu suurendamist, sest põhitegevuse tulemi ei ole nende katmiseks üksi piisav.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakoormus. Netovõlakoormus on võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe, kus netovõlakoormuse arvestuses võetakse võlakohustustena arvesse bilansis kajastatud kohustused.

Netovõlakoormuse arvestuses peab võlakohustustena kajastama järgmisi kohustusi:

- võetud laenud;
- kapitalirendi- ja faktooringkohustused;
- emiteeritud võlakirjad;
- tasumise tähtjaks täitmata jäänud kohustused;
- tagastamisele kuuluvad sihtfinantseerimisena ja kaasfinantseerimisena saadud ettemaksed;
- pikaajalised võlad tarnijatele;
- muud pikaajalised kohustused.

Likviidsete varadena võetakse arvesse bilansis kajastatud raha ja pangakontodel olevaid vahendeid.

10. Likviidsed varad

Muhu valla eelarvestrateegia likviidsete varade muutuse eelarveosas käsitletakse tulenevalt KOFS-i regulatsioonist raha ja pangakontode saldo muutust.

Kogu strateegiaperioodi jooksul jääb reservide tase piisavaks. Eelarveaasta keskel hoidutakse positiivsete lisaelarvete koostamisest ja võimalik maksutulu ülelaekumine suunatakse üldjuhul reservidesse ja sealt edasi uutesse investeeringutesse.

11. Finantsdistsipliini tagamise meetmete täitmine

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsdistsipliini tagamise meetmena on käesolevas strateegias kinni peetud kohaliku omavalitsuse üksuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja netovõlakoormuse piirmäärast.

Põhitegevuse tulemi väärtus ja netovõlakoormus on arvatud kassapõhise raamatupidamisarvestuse andmete alusel ja seda kohaliku omavalitsuse üksuse kohta aruandeaasta lõpu seisuga.

12. Kokkuvõte

Koostatud eelarvestrateegia põhjal saab teha järgnevad järeldused:

- Muhu valla finantsolukord on suhteliselt hea – suudetakse katta jooksvad kulutused ning vald on võimeline ellu viima kavandatud investeeringud

- Kuna põhitegevuse tulem on plaanitud positiivne, tagab see valmisoleku ka võimaliku majanduslanguse olukorras ning teisest küljest ei pruugi omavalitsus heal majandusaastal võtta kavandatavat laenu või on võimalik võtta laenu plaanitud väiksemas mahus.
- Omavalitsusel on vajadusel võimalik kaasata täiendavaid vahendeid investeeringuteks.
- Järgnevatel aastatel väheneb pisut likviidsete varade jääk aasta lõpuks, kuna paljude vajalike investeeringute rahastamiseks (korterite ehitamine, teede tolmuvabad katted jms) tuleb kasutada varasemalt kogutud jääki ning ei saa kasutada vastavate meetmete puudumise tõttu erinevaid projektitoetusi
- Omavalitsusele suurimaks riskiks on tulubaasi kasvu liialt tuginemine ühele tulu allikale – tulumaksule. Ühe tulu liigne domineerimine suurendab tulubaasi riski ning tulude vähenemine toob kaasa samas mahus kulude vähendamise vajaduse.

13. Eelarvestrateegia tabelid

Tabel 1. Eelarvestrateegia 2016-2019

Muhu Vallavolikogu 14.10.2015.a. määrus nr 34	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	1 707 600	1 849 452	1 890 581	1 953 460	2 019 483	2 088 807
Maksutulud	1 149 765	1 273 896	1 333 581	1 396 460	1 462 483	1 531 807
sh tulumaks	1 073 298	1 197 696	1 257 581	1 320 460	1 386 483	1 455 807
sh maamaks	74 568	74 300	74 000	74 000	74 000	74 000
sh muud maksutulud	1 899	1 900	2 000	2 000	2 000	2 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	167 323	156 305	160 000	160 000	160 000	160 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	387 541	417 551	395 000	395 000	395 000	395 000
sh tasandusfond	66 444	21 653	0	0	0	0
sh toetusfond	261 812	344 461	345 000	345 000	345 000	345 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	59 285	51 437	50 000	50 000	50 000	50 000
Muud tegevustulud	2 971	1 700	2 000	2 000	2 000	2 000
Põhitegevuse kulud kokku	1 552 342	1 626 082	1 688 288	1 727 027	1 769 388	1 812 902
Antavad toetused tegevuskuludeks	83 034	68 501	72 500	70 000	70 000	70 000
Muud tegevuskulud	1 469 308	1 557 581	1 615 788	1 657 027	1 699 388	1 742 902
sh personalikulud	945 383	963 383	992 285	1 022 054	1 052 716	1 084 297
sh majandamiskulud	522 855	551 445	573 503	584 973	596 672	608 605
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud			11 525	11 525	11 525	11 525
sh muud kulud	1 071	42 753	50 000	50 000	50 000	50 000
Põhitegevuse tulem	155 258	223 370	202 293	226 433	250 095	275 905
Investeeringustegevus kokku	-133 108	-334 551	-278 366	-200 017	-291 045	-240 350
Põhivara müük (+)	31 586	26 100	20 000	20 000	20 000	20 000
Põhivara soetus (-)	-664 838	-844 363	-405 000	-310 000	-400 000	-300 000
sh projektide omaosalus		-349 915	-373 000	-210 000	-300 000	-250 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	514 939	506 971	32 000	100 000	100 000	50 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-10 725	-16 000	-16 000			
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	78	150	100 100	150	155	150
Finantskulud (-)	-4 148	-7 410	-9 466	-10 167	-11 200	-10 500
Eelarve tulem	22 150	-111 181	-76 073	26 416	-40 950	35 555
Finantseerimistegevus	-64 134	167 042	9 339	-80 169	134 968	-55 740
Kohustuste võtmine (+)	0	240 000	100 000	0	200 000	
Kohustuste tasumine (-)	-64 134	-72 958	-90 661	-80 169	-65 032	-55 740
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-41 985	55 861	-66 734	-53 753	94 018	-20 185

Lisa 1
Kinnitatud Muhu Vallavolikogu
14.10.2015.a määrusega nr 34

Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	0	0				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	202 528	258 389	191 655	137 902	231 920	211 735
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	312 955	479 997	629 336	409 167	544 135	488 395
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses			140 000			
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäär	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	110 426	221 607	437 680	271 264	312 214	276 659
Netovõlakoormus (%)	6,5%	12,0%	23,2%	13,9%	15,5%	13,2%
Netovõlakoormuse ülemäär (eurodes)	1 024 560	1 340 222	1 282 908	1 427 748	1 569 720	1 724 580
Netovõlakoormuse ülemäär (%)				73,1%	77,7%	82,6%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)				1 156 484	1 257 506	1 447 921
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0

Põhitegevuse tulude muutus	-	8%	2%	3%	3%	3%
Põhitegevuse kulude muutus	-	5%	4%	2%	2%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,10	1,14	1,12	1,13	1,14	1,15

Investeeringuprojektid* (alati "+" märgiga)	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Muhu ja Ida-Saaremaa Sotsiaalkeskus	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	363 352				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
Muhu Noortekeskuse ruumide rajamine spordihalli baasil (08)	519 628	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	162 352	494 448			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		25 180			
Kergliiklustee (04)	122 574	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	122 574				
Endise hooldekodu korteriteks ehitus (06)	16 320	200 000	200 000	0	0
sh toetuse arvelt			50 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	16 320	200 000	150 000		
Teede investeeringud (04)	0	100 000	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		100 000			
Lasteaia köögi renoveerimine (09)	0	55 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		32 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		23 000			
Eelpool nimetamata muud projektid kokku	185 841	50 000	110 000	400 000	300 000

sh toetuse arvelt				50 000	100 000	50 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	139 134	185 841	50 000	60 000	300 000	250 000
KÕIK KOKKU		844 363	405 000	310 000	400 000	300 000
sh toetuse arvelt		494 448	32 000	100 000	100 000	50 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		349 915	373 000	210 000	300 000	250 000

Tabel 2. Eelarvestrateegia 2016-2019 valdkonniti

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud valdkonniti (COFOG)* (kõik "+" märgiga)	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	247 145	317 983	315 869	320 726	322 359	333 531
Põhitegevuse kulud	232 272	311 383	308 603	312 659	313 259	324 531
sh saadud toetuste arvelt	750	850	915	915	915	0
sh muude vahendite arvelt	231 522	310 533	307 688	311 744	312 344	324 531
Investeerimistegevuse kulud	14 873	6 600	7 266	8 067	9 100	9 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	14 873	6 600	7 266	8 067	9 100	9 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
03 Avalik kord ja julgeolek	10 856	7 613	5 600	5 600	5 600	5 600
Põhitegevuse kulud	10 856	7 613	5 600	5 600	5 600	5 600
sh saadud toetuste arvelt		0	0	0	0	
sh muude vahendite arvelt	10 856	7 613	5 600	5 600	5 600	5 600
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	0		0	0	0	
04 Majandus	264 389	443 698	350 640	301 720	467 000	452 500
Põhitegevuse kulud	180 204	179 823	204 440	210 620	217 000	220 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	180 204	179 823	204 440	210 620	217 000	220 000
Investeerimistegevuse kulud	84 185	263 875	146 200	91 100	250 000	232 500
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	84 185	263 875	146 200	91 100	250 000	232 500
05 Keskkonnakaitse	28 705	26 914	24 056	25 050	25 050	25 050
Põhitegevuse kulud	28 705	26 914	24 056	25 050	25 050	25 050
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	28 705	26 914	24 056	25 050	25 050	25 050
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						

Lisa 1
Kinnitatud Muhu Vallavolikogu
14.10.2015.a määrusega nr 34

06 Elamu- ja kommunaalmajandus	55 464	94 350	247 491	247 605	144 705	50 000
Põhitegevuse kulud	55 464	71 350	47 491	47 605	49 605	50 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	55 464	71 350	47 491	47 605	49 605	50 000
Investeeringustegevuse kulud	0	23 000	200 000	200 000	95 100	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	0	23 000	200 000	200 000	95 100	0
07 Tervishoid	408	422	430	430	430	430
Põhitegevuse kulud	408	422	430	430	430	430
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	408	422	430	430	430	430
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	407 033	769 975	264 603	263 236	268 236	270 770
Põhitegevuse kulud	226 080	237 450	249 603	251 236	253 236	253 770
sh saadud toetuste arvelt	50 200	40 770	40 770	40 770	40 770	40 770
sh muude vahendite arvelt	175 880	196 680	208 833	210 466	212 466	213 000
Investeeringustegevuse kulud	180 953	532 525	15 000	12 000	15 000	17 000
sh saadud toetuste arvelt	150 730	498 313	5 000			
sh muude vahendite arvelt	30 223	34 212	10 000	12 000	15 000	17 000
09 Haridus	716 286	737 698	749 265	719 003	771 828	807 821
Põhitegevuse kulud	679 938	695 925	687 265	710 003	729 828	755 821
sh saadud toetuste arvelt	261 812	246 283	209 970	209 970	209 970	209 970
sh muude vahendite arvelt	418 126	449 642	477 295	500 033	519 858	545 851
Investeeringustegevuse kulud	36 348	41 773	62 000	9 000	42 000	52 000
sh saadud toetuste arvelt	5 372	1 773	32 000	2 000	2 000	2 000
sh muude vahendite arvelt	30 976	40 000	30 000	7 000	40 000	50 000
10 Sotsiaalne kaitse	501 767	95 202	160 800	163 824	175 380	177 700
Põhitegevuse kulud	138 415	95 202	160 800	163 824	175 380	177 700
sh saadud toetuste arvelt		6 691	16 700	16 700	16 700	16 700
sh muude vahendite arvelt	138 415	88 511	144 100	147 124	158 680	161 000
Investeeringustegevuse kulud	363 352	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	229 584					
sh muude vahendite arvelt	133 768					
KOKKU	2 232 053	2 493 855	2 118 754	2 047 194	2 180 588	2 123 402
Põhitegevuse kulud	1 552 342	1 626 082	1 688 288	1 727 027	1 769 388	1 812 902
sh saadud toetuste arvelt	312 762	294 594	268 355	268 355	268 355	267 440
sh muude vahendite arvelt	1 239 580	1 331 488	1 419 933	1 458 672	1 501 033	1 545 462
Investeeringustegevuse kulud	679 711	867 773	430 466	320 167	411 200	310 500
sh saadud toetuste arvelt	385 686	500 086	37 000	2 000	2 000	2 000
sh muude vahendite arvelt	294 025	367 687	393 466	318 167	409 200	308 500